

"Ontgrendeld" ... een sleutel voor de toekomst van verstandelijk gehandicapte geïnterneerden

Centrum OBRA vzw, Langerbrugsestraat 258 – 9940 Evergem

Wie zijn we?

- Centrum OBRA ⁽¹⁹⁷⁴⁾
 - Observatie
 - Behandeling
 - Relatie
 - Activiteit
- Erkend door het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (Vlafo)
- Dagelijks 60 volwassen personen met een handicap
- Sinds november 2001 in de gevangenis van Gent

Doelgroep - Voorwaarden

- Geïnterneerd in de gevangenis (op heden enkel Gent)
- Met een verstandelijke handicap
- Ingeschreven of inschrijfbaar in het Vlaams Fonds
- Kans op vrijlating en reïntegratie

Doelstelling

- Geïnterneerden met een verstandelijke handicap voorbereiden op hun integratie in de samenleving
 - verbeteren en verhogen van de sociale zelfredzaamheid
 - individueel uitstippelen van een sociaal zorgnetwerk
 - Rekening houden met de mogelijkheden en de beperkingen van het individu.
- Integratie:
 - streven naar een plaats in de maatschappij,
 - in een omgeving die aangepast is aan hun problematiek.

Verwachting Maatschappij

- Problemen/redenen van detentie zijn onder controle, onder begeleiding of opgelost:
 - (pre)-therapeutisch,
 - budgettair,
 - Medisch - farmaceutisch,
 - inzicht in de feiten en het slachtoffer, ...
- De huidige situatie is beheersbaar door de persoon zelf.
- Is meetbaar en controleerbaar door externen.
- Positief zicht op de toekomst:
 - in staat eigen leven op alle domeinen zelf te organiseren,
 - of indien hij geconfronteerd wordt met eigen beperkingen weet hij/zij via het sociaal netwerk bij welke diensten hij/zij gerichte hulp kan inroepen.

Slaagkansen vergroten

- het stimuleren van vaardigheden zoals zelfbeheersing, verantwoordelijkheidsgevoel, samenwerken, persoonlijkheidsvorming, sociale en maatschappelijke vaardigheden, enz.
- leren omgaan met vrijheid
- pre-jobtraining
- voorbereiden op waarden, normen en regels
- opbouwen van een realistisch en positief zelfbeeld
- zelfstandigheid en zelfredzaamheid
- voorbereiden op het Vlaams Fonds-milieu dat zij binnentreden

Spanningsvelden vanuit het werkveld bekeken

Agogisch werkveld	Penitentiaal werkveld
Vanuit zorgvraag en nood van de persoon met oog voor deskundige begeleiding en ondersteuning op maat	Vanuit vraag van de samenleving om bescherming en beveiliging
Integratie en inclusie	Segregatie/stigmatisering
Vorbereiding op: zelfbepaling, zelfverantwoordelijkheid en zelfcontrole	Aanpassen aan: controle en gezag opgelegd door derden
Dialogo rond zelfbepaling en zelfverantwoordelijkheid	Oplegging van externe normen, regels, verwachtingen
Relatie op basis van vertrouwen	Relatie op basis van 'wantrouwen'
Probleemsituaties: leeransen	Probleemsituaties: probleem
Agogisch omgaan met straffen en belonen, samen naar oplossingen zoeken, alternatieven	Veiligheid vereist dwingend tucht en straf
Werkmateriaal	Potentiele wapens

Wat is aangepast begeleiding?

- Inzicht in en begrip voor de geïnterneerde en zijn problematiek
- Grondhouding van respect voor de persoon
- Aangepaste communicatie met de persoon
- Individuele aandacht bieden voor zijn problemen, emoties, vragen, ...
- Aanbieden van sociaal contact
- Actief benaderen van de persoon
- De persoon vertrouwen geven en vanuit dit vertrouwen werken aan zijn ik-waarde.

Aanbod

- Individuele handlingsplanning
- Individueel traject
- In de gevangenis
 - ADL
 - Groepsactiviteiten
 - Vorming
 - Actualiteit
 - Sociale vaardigheden
 - Praktische vaardigheden
 - Individuele gesprekken
 - Individuele begeleiding
 - Individuele trajectbegeleiding
- Buiten de gevangenis
 - Individuele begeleiding
 - Groepsactiviteiten
 - Werkprojecten

Knelpunten

- Het tekort aan plaatsen binnen de instellingen van het Vlaams Fonds.
- De afwezigheid in de gevangenis van een aangepaste omgeving en zeker de mix met andere gedetineerden blijft een probleem.
- Verstandelijk gehandicapten met seksuele delinquentie, drugsgebruik en psychiatrisch ziekte zijn in therapeutische settings niet welkom omwille van 'een te laag IQ'.
- Omwille van eerdere feiten binnen een hulpverlening er niet terug welkom.

Info

www.obra.be